

תמוז, תשפ"ג

פינחס

מן הכוז אל הפועל – בעקבות השיעור השבועי לפרשת פינחס

המעשה שעשה פינחס הוא מעשה של דין.

נלמד היום על ברכה יוצאת דופן בתפילת שמונה עשרה, הברכה היחידה בתפילה זו, שהיא דין. ונראה את הקשר בין מי שהתקין ברכה זו, ועניינה לפינחס ולכל אחד מאיתנו. כמו שאנחנו יודעים, בתפילת שמונה עשרה, יש למעשה תשע עשרה ברכות. ובכל זאת, אנחנו ממשיכים וקוראים לה 'תפילת שמונה עשרה', ובשום שלב, לא 'עידכנו' לתשע עשרה.

מה הסיבה?

מה הברכה שנוספה, ומדוע היא כל כך מיוחדת?

ומה הקשר של זה לפרשת 'פינחס' ואלינו?

ברכת 'על המינים'

הברכה ה- 12 בתפילת שמונה עשרה, השמינית מיג הברכות האמצעיות, ובה בקשה להכרתת אויבי ישראל, וכן המינים והמלשינים.

מי הם המינים והמלשינים?

מינים – הגמרא, מסכת ע"ז, כו, ב – "אין מינין בעובדי כוכבים"

מכאן יוצא שהתואר המפוקפק 'מין' הוא רק בישראל. 'מין' הוא איש ישראל שכופר בעיקרי האמונה.

מלשינים – יהודים שעושים רע לישראל. נקראים גם 'מוסרים'.

בתלמוד הבבלי מובא¹ כי ברכה זו לא תוקנה עם שאר ברכות תפילת שמונה עשרה, אלא נוספה בתקופה מאוחרת יותר, כברכה התשע עשרה.

מיוחסת לתקופה שלאחר חורבן בית שני, תקופת רבן גמליאל דיבנה, תקופה בה נוצר משבר אמוני עמוק, והתפתחו קבוצות וכתות שונות. הסנהדרין החדשה שהוקמה ביבנה תקנה את הברכה כחלק מן ההתמודדות עם הכתות והכפירה, שחדרו לתוך עם ישראל.

הרעיון היה, שאותם יהודים שהם 'בתחפושת', ולמעשה הם מינים, מן הסתם, יימנעו מלומר ברכה זו, וכך ייחשפו. שכן, כאשר יעלה שליח ציבור שהוא מן המינים, ויגיע לברכה זו, לא ירצה לומר אותה, ובכך, תתגלה פנימיותו. לחלופין, ימנעו המינים מלהגיע לבית הכנסת, כדי שלא יצטרכו לומר ברכה זו, וגם בכך, יוצר חיץ ברור בין ישראל למינים, כדי שלא יחטיאו את ישראל. במקביל, זיהוי המינים יאפשר לפעול למען החזרתם בתשובה.

הרמב"ם מסביר את הצורך שהיה בתוספת הברכה:

"בתקופת רבן גמליאל רבו המינים בישראל, והיו מצירים לישראל ומסיתין אותן לשוב מאחרי ה'. וכיון שראה שזו גדולה מכל צורכי בני אדם, עמד הוא ובית דינו, והתקין ברכה אחת שתהיה בה שאילה מלפני ה' לאבר המינים, וקבע אותה בתפילה, כדי שתהיה ערוכה בפי הכול. נמצאו הברכות שבתפילה, תשע עשרה ברכות"

(משנה תורה לרמב"ם, ספר אהבה, הלכות תפילה וברכת כהנים, פרק ב', הלכה א')

בשל רגישותה 'הפוליטית' של ברכה זו בגלות, רגישות שנבעה הן מפני חשש ממשי מתגובת הסביבה הלא-יהודית, והן מפני צנזורה של השלטונות, קיימים לה נסחים רבים. יובא להלן נוסח הספרדים-

לְמִינִים וְלְמַלְשִׁינִים (נ"א: לְמַלְשִׁינִים וְלְמִינִים, נ"א: לְמַלְשִׁינִים) אֵל תְּהִי תַקְוָה, (יש מוסיפים: וְכָל הַמִּינִים) וְכָל הַזֵּדִים כְּרָגַע יֵאבְדוּ, וְכָל אוֹיְבֶיךָ וְכָל שׂוֹנְאֶיךָ מִתְּהִירָה וּפְרִתוֹ, וּמִלְכּוֹת הָרָשָׁעָה (נ"א: וְכָל עוֹשֵׂי רָשָׁעָה), מִתְּהִירָה תַעֲקֹר וּתְשַׁבֵּר, וּתְכַלֵּם וּתְכַנִּיעַם, בְּמִתְהִירָה בְּמִינֶנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה ה', שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנִּיעַ זֵדִים. (נ"א: מִינִים).

בתלמוד מובאת ברייתא, שמספרת על סידור 18 הברכות שבתפילה ועל התוספת של הברכה הנוספת-

"שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות, לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה. אמר להם רבן גמליאל לחכמים: כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים? עמד שמואל הקטן ותיקנה. לשנה אחרת שכחה, והשקיף בה שתיים ושלוש שעות, ולא העלוהו"

¹ בבלי, ברכות, כח, ב

לפי זה, הברכה תוקנה בימיו של רבן גמליאל דיבנה, בדור שלאחר חורבן בית שני, ע"י שמואל הקטן.

אבל, במקום אחר כתוב², ששמואל הקטן חזה את מותם של רבן שמעון בן גמליאל וישמעאל כהן גדול – "ואף הוא אמר בשעת מיתתו: שמעון וישמעאל לחרבא...". שמעון וישמעאל ע"פ רש"י, הם רבן שמעון בן גמליאל הזקן ורבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול.

לפי המסופר במקור זה, שמואל הקטן צפה את הפורענויות העתידות לבוא ואת הוצאתם להורג של שני המנהיגים, נשיא הסנהדרין והכהן הגדול. מכאן עולה ששמואל הקטן נפטר עוד לפני החורבן, בחייו של רשב"ג הזקן, אביו של רבן גמליאל דיבנה, דור ראשון לתנאים.

כך או אחרת, אין חולק שהברכה עצמה הוכנסה ע"י הסנהדרין בתקופת רבן גמליאל דיבנה, גם אם חי שמואל הקטן בזמנו של אביו.

מי היה שמואל הקטן?

הוא היה תנא, שישב עם החכמים שדנו בעיבור השנה.

למה נקרא 'הקטן'?

בגמרא מובא³: למה נקרא שמו קטן, "לפי שהיה מקטין עצמו ונוהג בענוה מרובה". ויש אומרים, "לפי שמעט היה קטן משמואל הרמתי".

שמואל הרמתי, הוא שמואל הנביא, שעליו נאמר "שמואל בדורו כמשה בדורו", ומכאן מובנת דרגתו הגבוהה בתכלית הגדלות של שמואל הקטן. וכפי גודלו כך היה מקטין עצמו.

ודווקא הוא, התקין ברכה, שהתוכן שלה הוא תוכן של 'כאסח'. דין קשה.

ואומר הרב קוק זי"ע, שכל הברכות שבתפילת שמונה עשרה, הן ברכות של אהבה, חוץ מברכה אחת, שהיא ברכה של שנאה ומלחמה, והיא ברכת המינים.

ולכן, את כל שאר הברכות, יכל כל אחד מאנשי כנסת גדולה לתקן, אבל את הברכה הזו, יכול היה לכתוב רק מי שהוא ענו בצורה יוצאת דופן ובו זמנית, ענק בצורה יוצאת דופן, ושאין בלבו שום שנאה ושום משטמה ושום רצון לקבל לעצמו.

והוא שמואל הקטן.

² בבלי, סוטה, נח, ב

³ ירושלמי, סוטה, ט, יג

ובברכה זו 'הותקן' מנגנון חשיפה מובנה, שכן כאמור, כל מי שהוא מהמינים, לא היה רוצה לומר ברכה זו, וגם לו היה רוצה לומר, היתה משתכחת ממנו, שהרי לא היו סידורים והיו מתפללים בעל פה.

בתקופה ההיא, היה החזן עומד למטה מן הקהל, בבחינת "מפועלמקלים קראתיה יתרה", דהיינו שלח הציבור היה יורד אל התיבה, ולא כמו היום, שהוא עולה אל התיבה.

אם היו החכמים חושדים במישהו שהוא מן המינים, לא היו מורידים אותו לתיבה, ואם היה שוכח, היו מעלים אותו.

"..אמר להם רבן גמליאל לחכמים: כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים? עמד שמואל הקטן ותיקנה. לשנה אחרת שכחה, והשקיף בה שתיים ושלוש שעות, ולא העלוהו"

מסופר כאן סיפור מדהים.

שמואל הקטן, שהוא זה שכתב את ברכת המינים, עלה בשנה אחרת כשליח ציבור, ושכח את התפילה שהוא עצמו התקין. וכך עמד והתבונן בה משך שעותיים שלוש, וחכמים לא העלו אותו מן התיבה, דהיינו, לא התייחסו אליו כאל מין, למרות ששכח את התפילה. ולאחר מכן, המשיך להתפלל.

איך זה יכול להיות?

שמואל הקטן תיקן תפילה שכל עניינה ביטול של רוח הטומאה, מלחמה כללית בקליפות – **'כל אויבך' – ס"מ, 'כל שונאיך' – פלזנית, מלכות הרשעה – ס"א, תעקר – את אדום, ותשבר – את הערב רב, ותכלם – את עמלק, ותכניעם – ישמעאל.**

ובנוסף, כולל את **המינים ואת המלשינים**.

ושם הויה, בברכה זו, מנוקד בקמץ, כתר.

הולך על כל הקליפות, עם כוח הכתר.

ושמואל הקטן, הוא מי שאומר⁴ **"בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך, פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו"**.

דהיינו, מסביר שאין לשמוח בנפול האויב, שכן השמחה הזו תשיב מעל האויב את חרון אף ה', כאשר כל עניין הברכה, זה שיהיה עליו חרון אף.

זאת אומרת, ששמואל הקטן גם נותן את ה'נשק האטומי' להפלת הקליפות, וגם את ההדרכה כיצד לאחר נפילת אויבי הקדושה, יש לנהוג, כדי שלא יתחפך המצב.

⁴ פרקי אבות, ד, כד

ננסה, להבין את הסיפור שמסופר בתלמוד על כך, שעומד שמואל הקטן כשליח ציבור, ולכאורה, שוכח את 'ברכת המינים', שהוא עצמו חיבר, וכך עומד במשך שעותיים-שלוש. ובמשך כל הזמן הזה, לא מעלים אותו, עד שהוא ממשיך בתפילתו.

סיפור מוזר, מלא בפרטים לא מובנים. ננסה להבין.

מה קורה לשמואל הקטן, כשהוא עומד שם כשליח ציבור ושוכח?

בושה. בושה גדולה מאוד.

למה, קורה, שוכחים...?

כן, אבל לא אנשים בסדר הגודל הזה (קטן במעט משמואל הנביא שהוא כמשה בדורו), ובטח לא אם אתה זה שחיברת את הברכה (וכאמור, שאר חברי הסנהדרין לא היה בהם מי שיכול לחבר אותה), ובעיקר, לא בברכה הזו, שמנגנון השכחה הוטבע בה כמנגנון של חשיפת המינים.

אז איך זה באמת יכול להיות?

הוא לא שכח (!)

הוא רצה שידברו עליו רע. הוא רצה שיחשדו בו שאולי הוא מן המינים, וכל מה שהוא עושה זאת רק הצגה אחת גדולה.

למה?

שמואל הקטן חשב, שאם הוא זה שהתקין ברכה שיש בה מנגנון חשיפה וביוש, הוא עצמו צריך לעמוד במקום הזה. במקום של הנחשד, של המבוזה, של המבוש.

ושמואל הקטן ידע, לאן המוח שלנו לוקח אותנו..

כי המוח המתפתל שלנו יכול לקחת אותנו רחוק מאוד מאוד..

ומה קורה כשהוא עומד שם 'בשכחתו'?

כולם שותקים.

שעותיים.. שלוש.. – כולם שותקים.

מחד, אף אחד לא מזכיר לו את נוסח הברכה, מאידך, אף אחד גם לא 'חושף' אותו ואומר לו לעלות מן התיבה.

ובזמן הזה מה קורה? הגלגלים בראש של כולם עובדים.. התסריטים, האפשרויות.. ומה הם חושבים על שמואל הקטן? כמה איִפְּכָא מְסַתְבָּרָא היה שם, במחשבות שלהם?

ושמואל הקטן, לוקח את עצמו למדרגה ענקית של ענוה, כדי להוריד את עצמו לבושה
הכי גדולה שרק יכולה להיות. שיחשדו בו שהוא מין.

ואת כל זה הוא עשה לתכלית אחת בלבד – לשם שמיים.

ובזה אנחנו רואים את הקשר בין שמואל הקטן לפינחס.

כי כמו שלמדנו בפרשת השבוע, גם פינחס עשה מעשה, שהוא לשם שמיים בלבד.

שניהם אנשים שהתכלית הפרטית שלהם לא מעניינת אותם.

פינחס, שהלך עם ההרגשה ש'משהו לא בסדר ב', שהוא פגום, מודר, לא כמו שאר בני
משפחתו. כל אלו שלפניו וכל אלו שאחריו, כולם כהנים, ורק הוא, לא.

קשה להכיל חיים כאלו.

חיים שהביזיון מוטבע בהם, כמו בגלופה, חיים שמוחתמים בחותמת של 'פגום'.

ומצב כזה מה מחזיק את האדם?

תקוה.

ופינחס חי עם התקוה, שאולי משהו ישתנה בעתיד, ובמעשה הריגת זמרי בן סלוא, הוא
גם הורג, במודע, את התקוה הזו. שכן לאחר ששפך דמים, דם נשיא בישראל בפרט, כהן
הוא בוודאי לא יוכל להיות.

אבל פינחס לא חושב על זה. אלא על התכלית הכללית, כפי שקורא לה הרב קוק זי"ע,
ב'עין איה'. "בשם כל ישראל".

אותה תכלית אליה אפשר להגיע רק דרך השאלה, מה ה' רוצה ממני עכשיו?

ודווקא שני האנשים האלו, שמואל הקטן ופינחס, הם אלו שיכלו להתעסק כל כך מקרוב
עם הנקודה הזו, שנקראת 'דין'.

למה?

כי כל התעסקות עם שנאה, קנאה, כעס, גם אם זה לשם שמים, יכולה ברגע אחד קצר,
להפוך לעבודה זרה של ממש. ולכן, עומד רבן גמליאל ושואל, מי יכול לתקן את ברכת
המינים? כלום יש אדם במדרגה כזו? אדם שאין בו שמץ כעס, נקמה או נטירה?

יש אפשרות להיות אדם כזה?

כן. מי שמחק את עצמו לגמרי.

שמואל הקטן שם עליו כותרת מוזעזעת. שמישהו יחשוב עליו שהוא כופר במשהו מעיקרי
האמונה. והוא עומד שעתיים ושלוש, ואף אחד לא עוזר לו.

שום דבר. שקט.

הם לא נופלים כפת. הם לא מעלים אותו מהתיבה. הם יודעים שהוא זה שכתב את הברכה הזו, ולא בכדי. הם מבינים שהקב"ה לא היה מאפשר לו לכתוב ברכה זו אם היה מין. הם מכירים את גדלותו. ובכל זאת..

שקט.

מי מתוך הקהל חשב מה?

סביר להניח שהרבה מחשבות היו שם..

ושמואל הקטן מוכן לזה. הכל כדי להגיע למקום שיהשדו בו, למקום שנקרא 'בושה'.

למה?

כי הברכה הזו צריכה להגיע למקום הגבוה ביותר, לכתר. לקמין. למקום המכותר, הקמוין, הסגור.

וזו הסיבה ששם הויה בברכת 'על המינים' מנוקד בקמין.

ישנם סידורים בהם שם הויה ב'ברכת המינים' אינו מנוקד כלל (שכן הגענו למלכות) אך במרבית הסידורים מנוקד בקמין. ושמואל הקטן, מהמלכות, הפציץ באור הכתר.

למדנו בשיעור פרשת השבוע –

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן = "ותתן גם לאשה עמה ויאכל"

החטא הגדול.

ולמדנו מזהר פרשת פנחס, כיצד לקח פנחס את ה-מ' השטה באוויר, מהמלה 'מפריז', מ' שכאשר היא מתחברת לכל אחת מהפעולות בפסוק, יוצרת את הצירוף 'מות', ואת המ' הזו, השטה באוויר, לקח וצירף לשמו. שהג' של שמו, **פינחס=208**.

ובתרגום לאותיות – **ר"ח**.

וכשהוסיף ה- **מ'** קיבל **רמח'**, ככתוב –

"וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן-אֱלִעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקַּח מִתּוֹךְ הָעֵלֶה וַיִּקְחוּ רֵחוֹ בְּיָדוֹ"⁵

כלומר, כל המעשה שלו זה כנגד הקלקול שקרה בחטא אדה"ר, ולכן זו הגי'.

⁵ במדבר, כה, ז

שמואל הקטן = 541 = ישראל.

כי אם אתה עושה את עצמך קטן אתה מגיע למקומות הכי גבוהים שרק אפשר. והוא עניין יעקב-ישראל.

וכותב הרמ"ע מפאנו⁶ על המספר **541=ישראל=י'לא תהיה למטה**

שמואל הקטן, למטה. פינחס, למטה. דוד, למטה. ומשם, מהמקומות הנמוכים, כשנראה היה שאין לך שום סיכוי, כשהעוה"ז דורך עליך, אז דווקא אז, יש לך את הכוח הגדול ביותר לעוף הכי גבוה.

איך?

אם תצא מהרצון שלך לקבל לעצמך ותעשה לשם שמים. זה כמו רוגטקה, או קשת, כמה שאתה מותח יותר, כמה שהלכת 'אחורה' יותר, העוצמה שלך לעוף קדימה, גדלה בהתאמה.

הבעיה היא שאנחנו מפספסים את ההזדמנויות הענקיות האלו, ב'כיה לחינם'. במקום לבכות בכיה של חינם, במקום להתרים כנגד הקב"ה וכנגד המציאות שהוא בורא, תבטל את דעתך, ותתחבר לרצונו. אם זו המציאות, זה רצונו. ועשה רצונך ברצונו.

איך?

על ידי כך שתשאל תמיד, את שאלת היהודי – "מה הקב"ה רוצה ממני עכשיו?"

והתשובה חייבת תמיד להיות תשובה של חיבור.

אם יש שם מחלוקת, או שנאה או כעס, זה לא הכיוון. זה בטוח לא מה שהוא רוצה.

אבל כדי לוותר על המחלוקת, לוותר על 'אני צודק', לוותר על הנקמה והנמירה, בשביל זה צריך להיות מסוגל להיות קטן.

ופה הקושי הגדול. כי זה קושי גדול להיות קטן.

ומי שהצליח, כמו שמואל הקטן, כמו פינחס הקטן, י' זעירא, ו' קטיעה, הצליח להגיע לכתר. למקום שאין לנו שום גישה אליו. מקום שהוא מעל כל דעת ומעל לכל ספירה.

ולכן הברכה שהתקין שמואל הקטן, ברכת הכתר, אנחנו לא מופרים אותה. אנחנו לא מסוגלים לספור אותה בכלל. זה כתר, למעלה מכל מספר.

ולכן אנחנו לא קוראים לתפילה הזו 'תפילת תשע עשרה'. כי גם אם היא שם, הרי שברכת הכתר, לא ניתנת לספירה על ידנו.

⁶ מאמר מאה קשיטה סימן פ"ה

באותו האופן שנכתב- "חמשים שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרְאוּ בְּעוֹלָם וְכוּלָם נִמְסְרוּ לְמֹשֶׁה חַיִּי, מֵאָחָד, שֶׁנֶּאֱמַר 'וְתַחֲסֶרְהוּ מֵעַט מֵאֱלֹהִים'" (ר"ה בא, ב). שהשער החמישים, הוא השער שאותו אתה לא יכול לספור; כמו היום החמישים לספירת העומר, שעל אף שכתוב בתורה "עַד מִמּוֹצֵי־הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ יְמֵי־יָם"⁷, אתה לא סופר את היום החמישים, שהוא מעל לכל ספירה; כמו הנשים בפרשת 'במדבר', שלא סופרים אותן. כי תבין..

כשלא סופרים אותך, זה לכאורה המקום הכי נמוך- מלכות- אבל.. כידוע, 'כל מלכות היא כתר וכל כתר הוא מלכות'; ולכן, כשלא סופרים אותך, אתה הכי נמוך, עם הנגישות להכי גבוה. רק תדע לעבוד עם זה כשאתה במקומות הנמוכים. לשם הגיע שמואל הקטן.

ומסבירים חכמים שברכת למינים ולמלשינים היא כנגד כתר דרחל.

יג' הברכות האמצעיות:

אתה חונן לאדם דעת- פתח- חכמה דרחל.

השיבנו- צירי- בינה דרחל

סלח לנו- סגול- חסד דרחל

ראה נא בעניינו- שוא- גבורה דרחל

רפאנו- חולם- תפארת דרחל

ברכנו- חיריק- נצח דרחל

תקע בשופר-קוביץ- הוד דרחל

השיבה שופטנו- שורוק- יסוד דרחל

ואז, בברכת 'למינים', היינו צריכים להגיע למלכות דרחל, אבל אנחנו מגלים שאנחנו בכתר דרחל. כי כזכור, 'כל מלכות היא כתר וכל כתר הוא מלכות'.

ולכן, שם הויה בברכה זו הוא **שם ב"ן (יוד, הה, וו, הה).**

ההארה שיש במלכות היא הארת הכתר. ועם אור הכתר אתה מעיף את כל הקליפות. ואת כתר דרחל, אי אפשר לספור.

⁷ ויקרא כג, טז

בסוף הברכה- **"שובר אויבים ומכניע זדים"**.

ר"ת- **שא"ז=314=שד-י**.

זאת אומרת במקום הכי נמוך, שבו אתה 'חוטף' על הראש, אתה יכול להביא את כל השפע, מהמקומות הכי גבוהים.

וזו הנקודה שאם תבין, תשנה את חייד.

ואיך אפשר כשנמצאים במקום הנמוך, המבוזה, המקום שלא סופרים אותך, להצליח ולהתחבר למקום הכי גבוה, ולא ליפול יותר נמוך?

אם אתה נשאר בתוך הסיפור שלך, בדעת התחתונה, בעולם החושים, ב'אנא אמלוד', באמת אין סיכוי. אבל, אם אתה, כדברי הרב קוק ע"ה, מתחבר לתכלית הכללית, 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה', מתחבר לשכינה הקדושה, לדעת עליון, תגלה שיש כך את היכולת לעשות קפיצת הדרך.

כותבת הגמרא⁸, **"כל המשתף שם שמים בצערו כופלים לו פרנסתו שנאמר 'וְהָיָה שְׁמִי בְּצַרְיָהּ וְכֶסֶף תוֹעֲפוֹת כָּךְ' פִּירַשׁ הַמַּהְרָשׁ"א, שיתפלל לפני ה' שיעשה למען שמו הגדול, שהוא עמנו בצרה, שנאמר: 'עָמּוֹ-אֶנֶכִּי בְּצָרָה'¹⁰**

יש לך צער? כואב לך? אתה מתבייש? זה הצער, הכאב, הבושה של השכינה.

ולכן שמואל הקטן לקח על עצמו את הבושה הזו. כי זו הבושה של השכינה.

אני צריך להבין שהבעיה שיש לי, זה רק כדי להראות לי את הבעיה של השכינה הק', שהיא כלל נשמות ישראל.

כל חוסר, כל קושי, כל דין, כל צער שאני מרגיש בחיים שלי, זה החוסר, הקושי, הדין והצער של כלל נשמות ישראל. ואני צריך לבכות על זה, מתוך הכאב שלי, אבל לבכות עליהם, על כל האחים שלי שנמצאים איפה שהם נמצאים, על השכינה הקדושה.

ואז מה קורה?

"וְהָיָה שְׁמִי בְּצַרְיָהּ וְכֶסֶף תוֹעֲפוֹת כָּךְ"

⁸ ברכות, סג, א

⁹ איוב ב, כה

¹⁰ תהלים, צא, טו

מתוך הצרות שלך, ה' יפעיל את כח השפע, שד-י, כדי להפסיק את הצרה ולהביא את הרווחה.

וכותב הבעש"ט הק' בעמוד התפילה, קל'א-

"צריך האדם לחשוב את עצמו כאין וישב את עצמו מכל וכל ויבקש הכל בכל תפילתו על השכינה"

שתדע ותזכור, שהבעיה שאתה נמצא בה זה איתות. בחרו כך לעבור את הצער הזה, אבל תבין, זה צער של השכינה הק'. תבכה עליה.

כי השכינה הק' זה כולם. זה לא אתה לבד.

וכשאתה נושא הדגל של הלבד, של הבושה, של הקושי בבריאות, של ההשפלה, של הלא מעריכים אותך, זה אומר שאתה נבחרת כדי להתפלל על השכינה הק', בעניינים האלו בדיוק. כי תזכור, בברכת המינים, הניקוד הוא כתר, אבל שם הויה הוא שם ב"ן, מלכות וכתר, והכל בברכה שאי אפשר לספור אותה.

ואומר הבעש"ט הק', שאם כל הרעיון שלך הוא התכלית הכללית, **ואזי יכול לבוא למעלה מהזמן לעולם המחשבה'.**

כי מה קורה בתכלית הכללית?

כל הברכות שקיבל פינחס, וחי 500 שנה.

אבל הדרך להגיע לשם, לעולם לא יכולה לעבור דרך זיוף, דרך חיצוניות, דרך העמדת פנים, היא חייבת לעבור דרך הגעה למקום אמיתי של ביטול (מול קשיים, בזיונות, תיוגים שליליים, חסרונות וכו') ובמקום הזה בדיוק הגעה לחיבור לתכלית הכללית. לשכינה הק'.

וזו ההגעה לנקודה בה המלכות היא כתר.

המקום שהוא למעלה מן הזמן.

ואז אפשר לחיות 500 שנה.

"ששם הכל שווה חיים ומוות, ים ויבשה, וזהו מה שכתוב בזהר בשלח "מהתצטק אלי"11, אלי דייקא. שהיו צריכים להפקיר את עצמם ולשכוח את צרתם הפרטית כדי שיבואו לעולם המחשבה"

אם אתה הופך את הצרה הפרטית שלך לכללית, אתה עולה לעולם המחשבה. ושם הכל אותו דבר, הכל שווה.

"מה שאין בן כשהוא דבוק בגשמיות עוה"ז בהתחלקות טוב ורע. דהיינו ז' אבני הבניין ואיך יבוא למעלה מן הזמניות ששם אחדות גמור וכן כשהושב את עצמו ליש ומבקש צרכיו אז אין הקב"ה יכול להתלבש בו כי הוא יתברך שמו אינסוף ואין כל כלי יכול לסובלו מה שאין בן כשהושב את עצמו לאין".

ועל זה מוסיף הבעש"ט בסעיף קלב, מיד אח"כ, סעיף קצר כדי להבין את המדרגה של שמואל הקטן, של פינחס.

"שמעתי אומרים שהרב חק' מורנו ורבנו הרב גרשון מקיטוב אמר פעם אחת למורנו, כל זמן שתוכל לומר בתפילה ברוך אתה ע"פ רצונך, תדע כי עדיין לא הגעת לכוונות התפילה, כי כל כך צריך האדם להיות בהתפשטות עד שאפס כח ושכל לדבר בתפילה"

דהיינו, אומר ר' גרשון מקיטוב, שכל עוד אתה מתפלל מהמקום של 'מה חסר לי?', לא הגעת לכוונות התפילה. כי כשאתה עולה למעלה, כל העניין הפרטי נמחק. אתה מיד הופך לכלל.

והדרך לשם היא 'סטירות לחי'.

גרשון מקיטוב=686 = אור הדעת

כל שמות הויה+כל שמות אהי-ה¹²=687=גרשון מקיטוב עה"כ=אור הדעת עה"כ

זה הכח. לשם אפשר להגיע. זו הנקודה.

ברכת המינים, מלחמה כללית בקליפות, שם הויה מנוקד בקמץ, אור הכתר, שיורד לתוך המלכות, ולכן שם הויה בברכה זו, שע"פ הספירה היא מלכות דרחל, הוא שם ב"ן. ולכן אנחנו לא סופרים אותה. ונותרה תפילת העמידה, תפילת שמונה עשרה.

ומי היחיד שיכול לכתוב את הנוסח הקשה שלה?

זה שמחק את עצמו לחלוטין. זה שהביא את עצמו למקום שיחששו שהוא מן המינים. ואתה צריך להבין שרק הבושות שאתה עובר, יביאו אותך למקום הזה. לעולם המחשבה. ועולם המחשבה הוא עולם האותיות.

ודוגמא לעבודת היהודי בעולם המחשבה, ע"י אותיות, מלמד אותנו ר' משה זכותא זי"ע, בשרשי השמות-

¹² ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (=232=יהי אור); קס"א קמ"ג קנ"א=455 (=חותם' עה"כ); 687=455+232. וכן גרשון מקיטוב עם הכולל =687.

שכתוב (בתהלים, קו, ל, דהיינו 'קול', קול דקדושה), על פינחם – "ויעמוד פִּינְחָס וַיִּפְלֹל" ויתעצור המַלְאָכָה – שפסוק זה סודו לעצירת מגיפה וכתוב בקלף כשר.

ר' ציור מס' 1.

מה עשו חכמים, כתבו את האותיות השחורות של מילות הפסוק בצורה אופקית מימין לשמאל, ובאותו אופן, מימין לשמאל כתבו חמש פעמים את שם יהו-ה. באופן הכתיבה הזה יש בכל שורה זוג אותיות, סה"כ ארבעה זוגות בשורה, חמש שורות, סה"כ 25 משבצות, כאשר בכל משבצת יש זוג אותיות. האות האחרונה בכל שורה, עומדת לבד.

ר' ציור מס' 2.

בהתבוננות על הטבלה הזו, אנחנו מעלים את עצמנו לחשיבה לא לוגית של אותיות. אופן ההתבוננות הוא לראות בהתחלה את הפסוק ואת שמות הויה, ואח"כ לזהות את הצמדים ולבסוף את האותיות שעומדות לבד. אני יכול לראות את שם הויה בתוך אותיות המעשה שעשה פינחם. זה היה הסדר הראשון שכתבו את הדבר הזה.

אבל זה כ"כ גבוה, שבא ר' חיים ויטאל והביא נוסח חדש – ר' ציור מס' 3.

כתיבת אותיות הפסוק היא מלמעלה למטה, ושם הויה כתוב בצורה אופקית. באופן הזה מתקבלים צירופים שונים לגמרי. זו הארה נוספת.

ומביא ר' משה זכותא, נוסח נוסף לכתיבת האותיות, מספר 'זבח פסח',

גם בנוסח זה אותיות הפסוק נכתבות מלמעלה למטה ואותיות שם הויה אופקיות, דהיינו כמו בציור מס' 3. ההבדל הוא, הסרת המחיצה של האותיות הבודדות, באופן שמתקבלת שלישיית אותיות.

ר' ציור מס' 4

ועם האור הזה, מעולם המחשבה, אפשר לעצור מגיפה. ולכן מסתכלים על ציורים אלו בזמן מגיפה, ועושים את היחוד. בזמן מגיפת הקורונה יש אנשים שכתבו את זה על קלף, ותלו בבית.

עבודת היהודי בעוה"ז, אם היא מסתכמת בעבודת החושים, בתוך הגוף, הרי שלא יצא עדיין ממצרים, שאיש ישראל יש לו את היכולת, לפעול על מציאות החומר, מעולם המחשבה.

כאן, בנקודת המלכות, שרגליה יורדות מות, לעולם הקליפות, כדי להצליח ולהעלות את המציאות הירודה, ולא להתדרדר איתה לשאול, צריך את אור הכתר. אור אינסוף, שמי שיוכל לקבל אותו, זה רק מי שמוכן לקבל על עצמו בושות עד הסוף, לתכלית אחת – לשם שמיים.

ועד שלא תעמוד בניסיון ממש. לא תדע. אבל כשיגיע הניסיון, תזכור, שזה הרגע. הרגע שיכול לקחת אותך מהמלכות לכתר.

”... נקל להיות בוטח בשעה שאין עיקר התפקיד של הבטחון, אך מה קשה להיות בוטח בשעת תפקידו באמת, נקל לשגר בפיו ובשפתיו את הבטחון שהוא לחלכה ולא למעשה.. ואמנם בזאת יבחן אם פיו ולבו שוין, האם בוטח הוא באמת או אך למד לשונו לצפצף בטחון, בטחון, ובלבו לא קוננה, כאשר נפגש במקרה הדורש בטחון, ואשר בשעה זו תפקידו של הבטחון לנהלו, להחלימו ולרפאותו, האם בשעה הקשה חלזו פנה אל הבטחון, ויבטח בו, או דוקא בשעה זו לא פנה אליו, ופנה אל רחבים ושטי כזב, אל אמצעים מגונים ותחבולות שוא..

ואכן מדת הבטחון קנין חלב ומטבע הבוטח באמת בחצנע לכת ולא ישמע מפיו כי הוא מן הבוטחים, וגם בלבו הוא נאנה על חסרון בטחונו, ומיעוט שלימותו בזה ורק למעשה תלוה עמו בטחון ועצמה בו יתברך” (חזון איש, אמונה ובטחון, פרק ב')

ברוך ה' לעולם אמן ואמן!